

[Hanne Reintoft.]

fordi regeringen ikke vil bruge 100 mill. kr. på behandlingen af dem. Alle disse ting er skubbet til side, de er ikke aktuelle, og de er først og fremmest ikke gode emner at gøre sig interessant på. Nu skal narkotikaproblemet jo ikke forsømmes. Som så mange andre ting er det tegn på en mistilpasning, på, at en gruppe mennesker ikke kan trives i det samfund, vi har indrettet, og at denne gruppe mennesker, der vælger narkotika for at slippe ud af ubehaget, er tiltagende stor og ad sære kanaler får et righoldigt tilbud om assistance til at søge ud i glemsel og eufori.

Med de allerede mere eller mindre udtømmende undersøgelser, der er lavet, kan vi se, at en forbløffende stor del af vor ungdom, ikke mindst den purunge skoleungdom, får tilbud om forskellige stoffer, fortrinsvis hash. Vi kan se, at nogle af dem tager imod tilbuddet, og at en del af dem kommer ud i psykisk sygdom efter at have modtaget dette tilbud.

Der kan føres lange diskussioner om, hvilke stoffer der er farlige, og hvilke der ikke er det. Sandheden er nok, f. eks. for hashens vedkommende, at den hyppige brug er mindre skadelig for nogle og meget skadelig for andre. Antagelig er hash skadelig for en stor del af dem, der bruger den, fordi den netop bruges af mennesker, der i forvejen på en eller anden måde har det dårligt. Hash anvendes jo i ret begrænset omfang alene som et udsøgt nydelsesmiddel af veltilpassede mennesker; for den gruppe tror jeg såmænd det er udmærket og spændende, men dog vel ikke uundværligt. For andre grupper, for dem, der vil væk fra samfundet, væk fra deres egne problemer, fører hashforbruget let til en begyndende lettere eller sværere narkomani, til en psykisk afhængighed, der kan forværres, så den må under behandling, og her kommer så samfundets indgriben, samfundets ansvar. For øjeblikket er de foretrukne euforiserende stoffer forbudt, og såvel brug som formidling er strafbar. Det har medført, som det allerede er sagt mange gange, at vi har kriminaliseret mange unge, og loven har, fordi problemet er vokset os over hovedet, ramt i flæng, ofte med større ulykke end med egentlig hjælp som resultat. Vi må holde fast på princippet om, at vi ikke straffer bare for at straffe. Når vi straffer, kan det ikke

være for at tilfredsstille et eller andet uartikuleret straffekrav i befolkningen. Man må holde fast ved to ting, hvis man vil straffe: dels om straffen har en kriminalitetsbekæmpende effekt, dels hvilket objekt vi vil værne.

Med hensyn til kriminalitetsbekæmpelsen har vi undersøgelser nok, der klart viser os, at straffens generalpræventive virkning er så godt som lig nul. Beskyttelsesproblematikken er også betænkelig. Det er vel meget begrænset, hvad man kan gøre med straffeloven i hånd for at værne et menneske mod dets egne handlinger, og de færreste ser deres ve og vel værnet gennem en bestemmelse om straf. Straf som helbredelses- eller hjælpemiddel over for brugerne af euforiserende stoffer kommer vi nok til at se helt bort fra. Problematikken om formidlerne skal jeg komme ind på senere. Selv om der kan opnås enighed om den indstilling, at vi ikke løser problemerne ved bare at afkriminalisere forbruget, må vi se i øjnene, at store grupper i befolkningen er om ikke fysisk, så dog psykisk så afhængige af narkotiske stoffer, hash iberegnet, at de vil have dem fremskaffet, og det vil medføre, at deres forbrug skaber den anden kriminelle gruppe, nemlig formidlere og forhandlere.

Der har været talt om den mulighed at give hashen fri. Som jeg har nævnt, er jeg villig til i hvert tilfælde et stykke tid endnu at tro på, at hash ikke giver fysisk tilvænning. Men jeg tror, vi må se i øjnene, at der kan komme en vis psykisk afhængighed. Hvis vi frigiver hash, tror jeg, denne psykiske afhængighed vil ramme endnu flere, og her har også mange specialister henvist til, at det er meget vanskeligt at indføre en ny kultur. Omkring alkoholkulturen har vi jo også en lovgivning, forbud, beværterlovgivning osv. At give hashen fri f. eks. til forhandling på apoteker, hos materialister osv. kunne have andre fordele. Man kunne undgå, at visse mennesker blev lokket til at tage flere og farligere stoffer sammen med hash; der er visse antydninger af, at der er forhandlere, som driver den praksis for at udvide deres unægtelig økonomisk indbringende marked. Vi kunne måske lettere få tag i de virkelig ondartede forhandlere, hvis der var fri og af samfundet kontrolleret adgang til at købe hash. Per-